

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 482

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/782)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/782 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
- Gerekçesi4
- Dışişleri Komisyonu Raporu5
- Tasarı Metni7
- Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin7
- Mutabakat Zaptı Metni8

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-752-2841

24/5/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 6/5/2013 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/782)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GEREKÇE

Orta Asya'da barış, istikrar ve refahın sağlanması amacıyla bölge ülkeleri ile kalıcı ve işbirliğine dayalı, dostluk ve kardeşlik temelinde ilişkiler yürütülmekte olup, Tacikistan ile ilişkilerimiz 1991 yılında bağımsızlığını kazanmasından itibaren ülkenin egemenliğinin, toprak bütünlüğünün, siyasi ve ekonomik istikrarının korunmasına yönelik politikalarımız çerçevesinde dostluk ve işbirliği temelinde gelişmektedir.

Tacikistan, Orta Asya'nın su kaynaklarının yaklaşık % 60'ına sahiptir. 527 milyar kWh hidroelektrik enerji potansiyeline sahip olan Tacikistan'da hâlihazırda bu potansiyelin yalnızca % 5'i kullanılmaktadır. Son yıllarda Tacikistan'a yapılan yatırımların büyük bölümü hidroelektrik sektörüne yapılmaktadır. Madencilik sektöründe ise Tacikistan mevcut yatakların daha iyi değerlendirilmesi için yatırıma ihtiyaç duymaktadır. Ülkede halen işlenmemiş alüminyum, altın, gümüş, uranyum, çinko, tungsmten ve kömür yatakları mevcuttur. Tacikistan'da bu alanlarda yatırım geliştirmek mümkündür. Ülkedeki kömür rezervlerinin çokluğu termik santral projelerini de gündeme getirmektedir. Bu çerçevede Mutabakat Zaptı 18 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Bu Mutabakat Zaptı tarafların ulusal yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde enerji alanında ikili bilimsel, teknik, teknolojik, yasal, idari ve ticari işbirliğinin geliştirilmesini teşvik etmeleri, iki ülkede ve/veya üçüncü ülkelerde enerji yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla birlikte çalışma ve her iki ülkenin de enerji ve madencilik alanında faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşları arasındaki ortaklığı güçlendirme yoluyla bilgi ve uzmanlık değişimini teşvik etmesi gibi genel prensipler düzenlenmiştir.

Söz konusu Mutabakat Zaptı'nın Tacikistan ile dostluk, kardeşlik ve karşılıklı faydaya dayalı ilişkilerimizin daha da ileri götürülmesine fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/782

4/7/2013

Karar No: 373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 24/5/2013 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 3/6/2013 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24 üncü Yasama Dönemi 20/6/2013 tarihli 60 ıncı toplantısında Dışışleri Bakanlığı ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, tarafların ulusal mevzuatları çerçevesinde enerji alanında ikili bilimsel, teknik, teknolojik, yasal, idari ve ticari iş birliğinin geliştirilmesi ve taraf ülkelerde ya da üçüncü ülkelerde yapılacak enerji yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla 18 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan Mutabakat Zaptının onaylanmasının uygun bulunması amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Anlaşmanın Tacikistan Cumhurbaşkanının Aralık 2012'de ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında iki ülkenin enerji bakanları arasında Ankara'da imzalandığı,

- Anlaşma ile iki ülke arasında enerji alanındaki ilişkilerin geliştirilmesinin hedeflendiği ve bu bağlamda enerji alanındaki ortak yatırım imkânlarının da değerlendirilmesinin amaçlandığı,

- Anlaşma metninde geçen TEMSAN'ın (Türkiye Elektro Mekanik Sanayii) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bir kamu iktisadi teşekkülü olduğu ve kendi alanında özellikle mikro enerji üretim ekipmanlarıyla ilgili yetkin bir kuruluş olduğu,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Harun Karaca, İstanbul Milletvekili İsmail Safi ve Samsun Milletvekili Akif Çağatay Kılıç Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
Üye	Üye	Üye
<i>Tunca Toskay</i>	<i>Mehmet Ali Ediboğlu</i>	<i>Osman Oktay Ekşi</i>
Antalya	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Harun Karaca</i>	<i>Osman Taney Korutürk</i>	<i>İsmail Safi</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Rıfat Sait</i>	<i>Aytuğ Atıcı</i>	<i>Hasan Karal</i>
İzmir	Mersin	Rize
	Üye	
	<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	
	Samsun	
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TACİKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE MADENCİLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 18 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TACİKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ENERJİ VE MADENCİLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİNE İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

E. Bağış

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı V.

B. Atalay

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ile
TACİKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
arasında
ENERJİ VE MADENCİLİK ALANINDA İŞBİRLİĞİNE
ilişkin
MUTABAKAT ZAPTI

Bundan böyle tek tek "Taraf" ve birlikte "Taraflar" olarak adlandırılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti,

Taraflar arasındaki derin ilişkiler ve yakın dostluk bağlarını dikkate alarak,

Taraflar arasındaki ekonomik ve sosyal işbirliğini yoğunlaştırma ve genişletmenin önemini gözlemleyerek,

enerji ve madencilik sektöründeki ikili işbirliğinin karşılıklı ticari ve iktisadi faydalarını gözönünde bulundurarak,

Taraflar arasında enerji ve madencilik alanındaki uzun vadeli kapsamlı işbirliğini daha da geliştirmeyi temenni ederek,

aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
AMAÇ

1. Taraflar, ulusal yasaları ve yönetmelikleri çerçevesinde, enerji alanında ikili bilimsel, teknik, teknolojik, yasal, idari ve ticari işbirliğinin geliştirilmesini teşvik edeceklerdir.
2. Taraflar, her iki ülkede ve/veya üçüncü ülkelerde enerji yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla birlikte çalışma hususunda anlaşmaya varmışlardır.
3. Taraflar, özellikle her iki ülkenin de enerji ve madencilik alanında faaliyet gösteren kamu ve özel kuruluşları arasındaki ortaklığı güçlendirme yoluyla bilgi ve uzmanlık değişimini teşvik etme hususunda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE 2 YETKİLİ MERCİLER

1. İşbu Mutabakat Zaptının uygulanması amacıyla, Taraflar, aşağıdaki yetkili mercileri tayin etmişlerdir:
 - Türkiye Cumhuriyeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı; ve
 - Tacikistan Cumhuriyeti adına: Tacikistan Cumhuriyeti Enerji ve Sanayi Bakanlığı'dır.

MADDE 3 İŞBİRLİĞİ ALANLARI

1. Aşağıdaki işbirliği alanları, işbu Mutabakat Zaptı çerçevesinde Taraflar arasındaki işbirliği alanlarının öncelikli projeleri olarak belirlenmiştir:
 - 1.1 TEMSAN gibi ilgili Türk şirketlerinin teknik yardımıyla, Tacikistan Cumhuriyeti sınırları içerisinde "anahtar teslim" şartları dahilinde 250 kW ila 10.000 kW kapasiteli küçük ölçekli hidroelektrik santrallerin tasarımı, inşası, imalatı ve tesisi.
 - 1.2 Tacikistan Cumhuriyeti'ndeki elektrik üretimi ve iletimi projelerine Türk kamu ve özel şirketlerinin katılımının teşviki.
 - 1.3 Tacikistan Cumhuriyeti'nde petrol ve gaz arama ve üretiminin geliştirilmesi ve teşviki.
 - 1.4 Tacikistan Cumhuriyeti'nde maden arama ve çıkarma alanlarında ikili işbirliğinin geliştirilmesi.

MADDE 4 YATIRIM

1. Taraflar, enerji ve madencilik alanında her iki ülkenin kamu ve özel sektörleri için pek çok potansiyel yatırım alanı olduğu hususunda anlaşmaya varmışlardır.
2. Taraflar, ilgili şirketlerini her iki ülkede enerji sektörüne yatırım yapmaları için teşvik edeceklerdir.

3. Taraflar, işbu Mutabakat Zaptının 3. Maddesinde belirtilen konulara ilişkin düzenleyecekleri etkinlikler, organizasyonlar, geleceğe yönelik plan ve politikalarına yönelik bilgi değişiminde ve teknik işbirliğinde bulunmak üzere ilgili özel ve kamu şirketlerini teşvik edeceklerdir.

MADDE 5 **ORTAK ENERJİ ÇALIŞMA GRUBU**

1. Madde 3'de belirtilen konuların ele alınması amacıyla, Ortak Enerji Çalışma Grubu (bundan böyle OEÇG olarak anılacaktır) oluşturulacaktır.
2. Taraflarca tayin edilen üst-düzey yöneticilerce eş-başkanlığı yapılacak olan OEÇG, ilgili Bakanlıkların, kurumların ve müesseselerin temsilcilerinden ve uzmanlarından oluşacaktır.
3. OEÇG, sırasıyla her iki ülkeden birinde yılda bir kez toplanacaktır. Taraflar, OEÇG birinci toplantısının amaçlarını, gündemini ve yerini, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesini müteakip, altı ay içerisinde kararlaştıracaklardır. OEÇG, çalışmalarını belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda organize edecektir.
4. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki tüm işbirliği programları ve OEÇG toplantılarına katılacak temsilcilerin ulaşım ve konaklama masrafları ilgili Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 6 **HARCAMALAR**

1. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki faaliyetlere ilişkin masraflar Tarafların bütçesel hükümleri ve ilgili yasaları gereğince uygun fonların kullanılabilirliğine bağlıdır.
2. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki her bir faaliyetin uygulanması için, Tarafların, gerekli fona ilişkin şart ve koşulları ilgili ulusal mevzuatlarına uygun olarak yazıya dökmeleri gerekecektir.
3. İşbu Mutabakat Zaptı kapsamındaki işbirliğinden kaynaklanan tüm masraflar, aksi üzerinde karşılıklı anlaşmaya varılmadığı sürece, söz konusu masrafları doğuran Taraflarca karşılanır.

MADDE 7
DEĞİŞİKLİKLER

1. İşbu Mutabakat Zaptı üzerinde yapılacak değişiklikler, Tarafların karşılıklı rızası ile yapılabilir. Söz konusu değişiklikler, işbu Mutabakat Zaptının 11. Maddesinin 1. Paragrafı uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE 8
İHTİLAFLARIN HALLİ

1. İşbu Mutabakat Zaptının yorumu ve uygulamasından doğacak herhangi bir anlaşmazlık, Taraflar arasında dostane istişareler ve müzakereler yoluyla çözümlenecektir.

MADDE 9
GİZLİLİK

1. İşbu Mutabakat Zaptı'na ilişkin bilgiler söz konusu olduğunda sadece gizli olarak kabul edilen bilgiler gizli tutulacaktır ve Taraflar, kanun hükümlerinin müsaade ettiği durumlar hariç hiçbir durumda söz konusu bilgileri önce diğer Tarafın yazılı rızasını almaksızın herhangi üçüncü bir tarafa ifşa etmeyecektir. İşbu gizlilik hükmü zaman kısıtlaması olmaksızın yürürlükte kalacaktır.

MADDE 10
FİKRİ MÜLKİYET

1. Taraflar, ilgili ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslar arası antlaşmalar uyarınca, işbu Mutabakat Zaptı kapsamında transfer edilecek veya oluşturulacak fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını sağlayacaktır. İşbu Mutabakat Zaptı amaçları kapsamındaki fikri mülkiyet, 14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanıp, 28 Eylül 1979 tarihinde tadil edilmiş şekliyle Dünya Fikri Mülkiyet Örgütünün Kurulmasına dair Antlaşmanın 2. (viii) Maddesinde belirtilen anlamı taşıyacaktır.

MADDE 11
YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. İşbu Mutabakat Zaptı, Tarafların anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli olan kendi iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla karşılıklı bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Mutabakat Zaptı, 5 (beş) yıl süre ile yürürlükte kalacak ve süresinin bitiminden en az 3 ay önce Taraflardan biri işbu Mutabakat Zaptı'nı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, 5 (beş) yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
3. İşbu Mutabakat Zaptının feshi, gerçekleştirilmiş veya yürütülmekte olan projeler ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

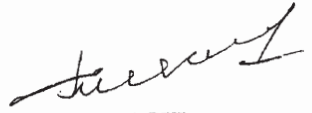
İşbu Mutabakat Zaptı, 18 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da Türkçe, Tacikçe ve İngilizce olarak iki orijinal nüsha halinde ve bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılıkları olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Taner YILDIZ
Türkiye Cumhuriyeti
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

Şerali GUL
Tacikistan Cumhuriyeti
Enerji ve Sanayi Bakanı

